

OGÓLNOPOLSKIE UROCZYSTOŚCI KU CZCI ŚW. STANISŁAWA W DIECEZJI TARNOWSKIEJ

7 maja 1978 roku odbyły się w Szczepanowie w Diecezji Tarnowskiej Ogólnopolskie Uroczystości uprzedzające 900-lecie męczeńskiej śmierci Biskupa św. Stanisława. Właśnie w Szczepanowie w miejscu narodzenia Świętego, rozpoczął się w tym dniu „Rok Stanisławowy” dla Diecezji Tarnowskiej. Jego zakończenie miało miejsce na Skałce w Krakowie w roku 1979.

CEL ROKU STANISŁAWOWEGO

Ks. Biskup Jerzy Ablewicz, Ordynariusz Diecezji Tarnowskiej, w dniu 17 października 1977 roku na spotkaniu z Księżmi Dziekanami postawił takie pytanie: „Czy jest sens urządzać obchody «Roku Stanisławowego»”? W odpowiedzi na to pytanie Ks. Biskup Ordynariusz powiedział:

a) „Pragniemy uczcić św. Stanisława, a zwłaszcza Trójkę Świętą, która nam św. Stanisława dała. Pragniemy podziękować Bogu za św. Stanisława, któremu tak wiele zawdzięcza nasza Diecezja Tarnowska... Uroczystość centralna urządzana w Szczepanowie, rozpoczynająca Rok św. Stanisława ma więc charakter ogólnodiecezjalnego dziękczynienia”

b) „Jesteśmy Diecezją milenijną. Naszym korzeniem jest św. Stanisław... Chodzi więc o nasze zapatrzenie się w Niego, zwłaszcza w Jego ofiarę... św. Stanisław jest wzorem walki o pewne wartości. Umarł za prawdę, za Boże widzenie świata. Na terenie naszej Diecezji chodzić będzie przede wszystkim o walkę z pijaństwem”.

„Zapoznanie z postacią św. Stanisława zwłaszcza młodzieży będzie naszym zadaniem pierwszoplanowym”.

c) „Chodzi również o to, aby Uroczystość szczepanowską jak również Rok św. Stanisława stał się ogólnodiecezjalną prośbą, żeby Pan Bóg nad nami się zmiłował. Trudno nam jest przewidzieć co nas czeka. Tym bardziej, że świat dzisiejszy jest o wiele bliższy sobie, ale wewnątrz jest podzielony i rozdarty”.

SPOSOBY REALIZACJI WYTKNIĘTEGO CELU

Utworzenie Komitetu organizacyjnego

Dnia 27 czerwca 1977 roku odbyło się pierwsze spotkanie Komitetu Organizacyjnego utworzonego na życzenie Ks. Biskupa Ordynariusza Jerzego Ablewicza. W skład Komitetu weszli: Ks. Biskup Ordynariusz, Ks. Biskup

Piotr Bednarczyk Wikariusz Generalny, Ks. Prałat Stefan Dobrzański, Ks. Prałat Kazimierz Kopacz, Ks. Władysław Bielatowicz, proboszcz ze Szczepanowa, oraz Ks. Teodor Szarwark Dyrektor Duszpasterstwa.

Komitet organizacyjny zebrał się trzykrotnie. Za każdym razem konsultowano stan przygotowań do Centralnych Uroczystości w Szczepanowie w dniu 7 maja 1978 roku. Z pomocą fachową pośpieszył Ks. Prałat A. Nowak — profesor historii, Ks. W. Szczebak — dyrektor Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie, Ks. B. Margański — profesor Liturgii, Ks. K. Pasionek — profesor Muzyki Kościelnej. Każdy z członków komitetu organizacyjnego czuwał nad realizacją na swoim odcinku postanowień powziętych na wspólnym posiedzeniu pod przewodnictwem Ks. Biskupa Ordynariusza.

Przygotowanie kościoła parafialnego i innych miejsc kultu św. Stanisława na terenie Szczepanowa

Prezbiterium

Przeprowadzono trwałą adaptację prezbiterium do potrzeb odnowionej liturgii Mszy św. W tym celu podniesiono poziom całego prezbiterium (aż do łuku), na wysokość trzech stopni w stosunku do poziomemu nawy.

Zaprojektowano i wykonano nowy ołtarz „facie ad populum”, ambonkę, sedilia dla celebransa i asysty oraz ławę przyścienną dla duchowieństwa. W centrum nawy urządzono niszę na kopię późnogotyckiego obrazu św. Stanisława z początku wieku XV znajdującego się w kościele na cmentarzu, oraz jako jego zasłonę namalowano obraz św. Marii Magdaleny — Patronki tego kościoła. Kopię obrazu wykonał artysta malarz Wagner z Krakowa. Natomiast obraz św. Magdaleny namalował Czesław Lenczewski ze Starego Sącza.

Wszystkie prace w prezbiterium zaprojektowali i wykonali artyści rzeźbiarze: Bogdana i Anatol Drwalowie z Tarnowa.

Nawa

Uporządkowano cały kościół: usunięto luźno stojące stołki, krzesła i kuchenne ławki, a zaprojektowano i wykonano jednolite dla całego wnętrza ławy przyścienne z oparciem i także ławy bez oparcia dla ustawienia wg potrzeby w innych wolnych miejscach. Przeprowadzono także korektę instalacji radiofonizacyjnej i zmieniono obecne nieestetyczne skrzynki głośnikowe. W niektórych witrażach uzupełniono brakujące szybki. Magazyn pod wieżą starannie uporządkowano i umieszczono w nim feretrony, sztandary i inne przedmioty kościelnego użytku.

Kościół Długoszowski

W samym prezbiterium odnowiono malowanie dolnych partii ścian. Dla ich ochrony i wygody wiernych ustawiono stylowe ławy przyścienne. Predellę obecnego tryptyku w absydzie zakonserwowano w Pracowni Konserwatorskiej Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie. Zaprojektowano konserwację kamiennego gotyckiego portalu w wejściu na dawny chór muzyczny. Roboty odłożono na później.

Kościół św. Stanisława BM na cmentarzu

Znajdujący się na cmentarzu kościół św. Stanisława stoi — jak mówi tradycja — na miejscu domu rodzinnego św. Stanisława. Kościół ten wymaga remontu (dach, sufit). Jednak pracę nad tym odłożono na później. Natomiast dokonano prac konserwacyjnych wewnątrz kościoła. Jak już zaznaczono wyżej wykonano kopię obrazu św. Stanisława. Kopię umieszczono w kościele

parafialnym, natomiast oryginał pozostał na dawnym miejscu (kościół na cmentarzu) ze względów konserwatorskich.

Naprawiono przedarcia płótna w obrazie św. Stanisława wskrzeszającego Piotrowinę. Ponadto odnowiono również w Muzeum Diecezjalnym obrazy św. Stanisława w bocznych ołtarzach tego kościoła. Naprawiono także ramki obrazów litograficznych wiszących na ścianach. Oczyszczono murek ogrodzenia, podobnie jak i cały cmentarz.

Miejsce i kaplica narodzenia św. Stanisława

Kaplicę znajdującą się w dobrym stanie uporządkowano i umieszczono wewnątrz napisy informacyjne. Gonty znajdujące się na zadaszu studzienki uzupełniono i wszystkie zaimpregnowano ksylamitem. Stojącą na kolumnie, drewnianą figurę św. Stanisława mocno zniszczoną, zastąpiono nową, wykonaną przez artystę rzeźbiarza Anatola Drwała. Nową rzeźbę ufundowała młodzież szczepanowska. Natomiast stara rzeźba została odnowiona i umieszczona w powstałym świeżo Muzeum Parafialnym.

OGÓLNODIECEZJALNY DZIEŃ DZIĘKCZYNIENIA BOGU ZA ŚW. STANISŁAWA

7 maja o godz. 10³⁰ przy Kaplicy Narodzenia w Szczepanowie, odbyło się powitanie pielgrzymów z Krakowa, miejsca męczeńskiej śmierci św. Stanisława. Wśród nich był obecny Ks. Kard. Karol Wojtyła, metropolita krakowski. Po ucałowaniu krzyża rozpoczęła się procesja, w czasie której licznie zebrani wierni śpiewali pieśń Maryjną „Gwiazdo śliczna, wspaniała”. Procesja uformowała się w następującym porządku: krzyż, akolici, asysta, przedstawiciele wiernych (w strojach regionalnych), siostry zakonne, klerycy, księży, księży Biskupi, relikwie św. Stanisława i Ks. Kard. Karol Wojtyła.

Gdy Relikwie znajdowały się przy kaplicy Lambertów chór wraz z orkiestrą rozpoczął śpiew pieśni pątniczej: „Witaj Święty Stanisławie”. Po przybyciu do kościoła do procesji dołączyli się: Ks. Kardynał Stefan Wyszyński, Prymas Polski, Ks. Biskup Jerzy Ablewicz, Ordynariusz Tarnowski oraz inni Księża Biskupi. Do kościoła weszli asystujący i Księża Biskupi wraz z Relikwiami. Po adoracji Najśw. Sakramentu w kościele, w procesji przeniesiono relikwie na ołtarz polowy. Po ich złożeniu Ks. Władysław Bielatowicz proboszcz parafii Szczepanów, dokonał ich okadzenia. W tym czasie orkiestra grała hejnał. Po ucałowaniu ołtarza przez Koncelebransów, których większość stanowili Ordynariusze z poszczególnych Diecezji Polski, miało miejsce powitanie Księży Biskupów i Gości przez przedstawiciela parafii, oraz wręczenie kwiatów Księżom Biskupom i Gościom przez dzieci.

Po pozdrowieniu mszalnym, Przewodniczącego Koncelebry Ks. Kardynała Karola Wojtyły, przemówił Ks. Biskup Jerzy Ablewicz, Ordynariusz Tarnowski.

Pod przewodnictwem Ks. Kardynała Wojtyły, Metropolity Krakowskiego, przy ołtarzu polowym, na którym umieszczone zostały relikwie, odprawiona została Msza św. koncelebrowana. Koncelebrowali ją biskupi z diecezji, w których szczególnej czci doznaje św. Stanisław Szczepanowski: Ks. Lech Kaczmarek z Gdańska, ks. Wilhelm Pluta z Gorzowa, ks. Bogdan Sikorski z Płocka, ks. Jan Jaroszewicz z Kielc, ks. Bolesław Pylak z Lublina, ks. Józef Rozwadowski z Łodzi, ks. Jan Czerniak z Gniezna, ks. Marian Przykucki z Poznania, ks. Jerzy Modzelewski z Warszawy, ks. Albin Małysiak CM z Krakowa i ks. Józef Gucwa z Tarnowa, a także ks. Prałat Stanisław Wójciewicz, proboszcz i dziekan z Bochni.

Po odśpiewaniu przez połączone chóry (700 osób), którymi dyrygował Ks. Andrzej Zając w zastępstwie chorego Ks. Prof. Kazimierza Pasionka, hymnu „Gaude Mater Polonia”, przemówił arcybiskup Kościoła Tarnowskiego Ks. Biskup Jerzy Ablewicz. Na wstępie odczytał osobisty list Ojca św. Pawła VI z dnia 11 kwietnia br., skierowany do tarnowskiego kościoła lokalnego na inaugurację „Roku św. Stanisława” w tej diecezji (zob. str. 5, 7). Ojciec św. podkreśla w nim, że to Szczepanów, ziemia polska wydała wielkiego Świętego, do którego odnieść można słowa znakomitego Doktora Kościoła, św. Augustyna: „Milczy język — wołają czyny”. Papież podkreślił wielkie znaczenie kultu św. Stanisława dla Kościoła w Polsce, dla tożsamości narodowej Polaków. Idee, dla których poniósł śmierć męczeńską, uczyniły go sławnym w świecie. Wyrazem tego są liczne kościoły poświęcone Jego czci nie tylko w kraju (jest także kościół pod jego wezwaniem w Rzymie). Kult Świętego, który w ciągu wieków przyniósł wiernym w Polsce tak obfite owoce, a w kościele tarnowskim dawał tak liczne powołania kapłańskie, będzie owocował również w przyszłości, przede wszystkim w pokoju, jedności społecznej i miłości.

W zakończeniu listu Ojciec św. przekazał wszystkim zgromadzonym na uroczystości swe apostołskie błogosławieństwo.

Przemawiając jako Rządca Diecezji Tarnowskiej, Ks. Biskup Jerzy Ablewicz przypomniał treści poruszone w jego listach pasterskich o znaczeniu postaci św. Stanisława dla Kościoła w Polsce (zob. str. 9 i nast.), Nawiązując do znaczenia kultu Świętego dla integracji w dobie rozbitcia dzielnicowego Ks. Biskup wyraził radość, że obecne uroczystości przypadają w roku, w którym cały kraj święci 60 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

Po Ewangelii o Dobrym Pasterzu przemówił do rzesz wiernych zgromadzonych na polach szczepanowskich, Prymas Polski, Ks. Kardynał Stefan Wyszyński (zob. str. 24). Nawiązując do usłyszanych przed chwilą słów Pisma św. Ks. Prymas stwierdził, „że jeśli gdzie, to właśnie tu, w Szczepanowie, urzeczywistniają się słowa o ziarnie pszenicznym wrzuconym w ziemię. „Tutaj w polu urodził się człowiek, który miał tak mocno zapaść w polską ziemię. Postać św. Stanisława rozrosła się na całą Polskę i na cały świat”. Prymas Polski stwierdził następnie, że „przybywa do Szczepanowa jako pielgrzym, ze szczególnymi wyrazami wdzięczności od stołecznej archidiecezji, której Męczennik jest również patronem”.

Ks. Prymas mówił o tym, jak wiele może znaczyć jedno życie, jeden człowiek w losach Kościoła, narodu, państwowości: „Stoją nas tu dziesiątki tysięcy i gdyby życie nasze było tak obfite, jak życie tego Świętego, jakąż stanowilibyśmy potęgę” — stwierdził. Każde życie ludzkie może się tak rozgałęzić, jeśli oparte jest na miłości. Miłość bowiem, jest największą mocą, ona buduje wszelki ład: moralny, społeczny, religijny a także polityczny. Miłość owa musi się realizować w codzienności, w życiu.

Ks. Kardynał Prymas wskazał następnie na wartości, jakie daje człowiekowi życie w miłości, prawdzie i wierze. Święci męczennicy umierali ze spokojem, jaki daje wypełnienie swych obowiązków oraz wiara w to, że życie nie kończy się, a tylko przemienia. Ta świadomość rodzi postawy męstwa, człowiek zaś jest mężny wówczas, gdy jest przekonany o słuszności swych prawd. Zawsze i wszędzie spragnieni jesteśmy prawdy i sprawiedliwości — zwłaszcza my Polacy, którzy tyle doświadczyliśmy.

Dziś, gdy tyle mówi się o potrzebie sprawiedliwości możemy wskazać na jakże wiekowe tradycje w naszym kraju i w naszym Kościele. Świadczy o tym wymownie kult św. Stanisława, obrońcy ładu moralnego i sprawiedli-

wości. Stanisław nie walczył z królem, ale z jego błędami i wadami. Tą właśnie zasadą zawsze kieruje się Kościół, nie występując nigdy przeciw ludziom, ale przeciwko ich wadom i grzechom. To właśnie wyraża kult św. Stanisława i temu dają wyraz zgromadzeni tu w niepogodzie pielgrzymi. Ks. Prymas zakończył swe kazanie słowami hymnu „Gaude, Mater Polonia” — słowami radości i wdzięczności dla Przedwiecznego, że dał nam św. Stanisława, wzór zawsze aktualny, również dla tych, którzy się dziś rodzą w Szczepanowie i na całej polskiej ziemi.

W procesji z darami na Ofiarowanie szli m. in.: Przedstawiciele 47 kapłanów pochodzących z tej parafii, którzy złożyli srebrną monstrancję, kilkadziesiąt sióstr zakonnych składających ornat, delegacje z innych parafii diecezji tarnowskiej, z którymi związani byli święci, błogosławieni i kandydaci no ołtarze: z Tropia, Starego Sącza, Lipnicy Murowanej, Podegrodzia i Zabawy.

Wśród złożonych darów na uwagę zasługuje monstrancja wykonana przez Bronisława Chromego, artystę rzeźbiarza z Krakowa. Przedstawia ona korzenie drzewa wyrastające w pień dębu i rozrastające się gałęzie (aluzja do urodzenia św. Stanisława pod dębem). W objęciu skrzydeł — miejsce na hostię. Monstrancja została ufundowana przez Księży rodaków. Natomiast byli wikariusze szczepanowscy ufundowali srebrny kielich z pateną również w wykonaniu p. Chromego. O przygotowanie tych dwóch pamiątek zatroszczyli się Ks. Biskup Piotr Bednarczyk oraz Ks. Prof. Władysław Bochenek.

W czasie Mszy św. zakonsekrowano wielką ilość komunikantów w 40 puszkach, trzymanyh przez 40 diakonów Seminarium Duchownego w Tarnowie.

Pod koniec Mszy św. przemówił Ks. Biskup Singha, Ordynariusz Ovando, z Konga Brazaville. Przedstawił on swój kraj i diecezję, oraz pracę misyjną 7 polskich misjonarzy i 4 sióstr zakonnych, pochodzących z Diecezji Tarnowskiej.

Z kolei Ks. Biskup Jerzy Ablewicz odmówił specjalną modlitwę do św. Stanisława, po czym wszyscy zaśpiewali inwokację „O Święty nasz Patronie!” ułożoną na tę uroczystość przez księdza proboszcza z Binczarowej CR Ks. Adama Gąsiorka.

Uroczystą Mszę św. koncelebrowaną zakończyło krótkie słowo Metropolity Krakowskiego Ks. Kardynała Karola Wojtyły, który stwierdził, że relikwie wielkiego Biskupa, przechowywane z największą troską w wawelskiej bazylice, należą w ten sam sposób do kościoła tarnowskiego i Szczepanowa, jak do kościoła krakowskiego. Przypomniał o przygotowaniach kościoła krakowskiego do obchodów 900 rocznicy męczeńskiej śmierci bpa Stanisława na Skałce.

Ks. Kardynał Karol Wojtyła Relikwiarzem z czaszką Świętego udzielił zgromadzonym uroczystego błogosławieństwa. Przy śpiewie pieśni „Cześć Tobie”, Relikwie zostały przeniesione do kościoła. Całość zakończył śpiew „Boże coś Polskę”.

Całość Liturgii Mszy św. koncelebrowanej wraz z wprowadzeniem przygotował i prowadził Ks. Bolesław Margański — profesor liturgiki Seminarium Duchownego w Tarnowie.

W uroczystości wzięli udział:

Jego Eminencja Ks. Kardynał Stefan Wyszyński, Prymas Polski, Jego Eminencja Ks. Kardynał Karol Wojtyła, Metropolita Krakowski, Ks. Biskup Bronisław Dąbrowski, Sekretarz Episkopatu Polski, Bp Georges Singha, Ordynariusz Ovando z Konga Brazaville, Bp Jean Orchamp, Ordynariusz z Argens, Przewodniczący francuskiej Komisji Katechetycznej. Oprócz wymie-

nionych wyżej koncelebransów wzięli udział w uroczystościach: bp E. Kisiel (Białystok), bp S. Bareła (Częstochowa), bp W. Jedruszuk (Drohiczyn), bp H. Bednorz, bp C. Domin (Katowice), bp E. Materski, bp J. Gurda (Kielce), bp I. Jeż (Koszalin), bp St. Smoleński, bp J. Groblicki (Kraków), bp M. Rechowicz (Lubaczów), bp Z. Kamiński (Lublin), bp T. Zawistowski (Łomża), bp J. Drzazga, bp J. Obłąk (Olsztyn), bp A. Nosal, bp A. Adamiuk (Opole), bp B. Taborski, bp T. Błaszkiwicz (Przemyśl), bp P. Gołębiowski (Sandomierz), bp J. Mazur (Siedlce), bp J. Stroba, bp J. Gałecki (Szczecin), bp J. Zaręba (Włocławek), bp T. Rybak (Wrocław) oraz Biskupi z Tarnowa.

Przybyli również przedstawiciele Kapituł, wyższych uczelni: KUL, ATK, Wyższych Seminariów Duchownych, Przedstawiciele Zakonów i Zgromadzeń Zakonnych, Redaktorzy wydawnictw i czasopism religijnych.

Byli także goście z Austrii: O. Robert Miribung — Rektor Kanizjanum z Innsbruka, Matka Generalna SS. Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo z Innsbruka Luse Marillac Duelli i Matka Edelfride Niederkofler z Brixen. Na uroczystość przybył także z Londynu Ks. Stanisław Bełch.

Przybyło również wielu innych gości, których nie sposób tu wymienić.

Również zgromadziło się wielu pielgrzymów z Diecezji i z poza Niej. Spowiadali się licznie na placu dzięki obecności 50 spowiedników, nad którymi pieczę sprawował Ks. Józef Pamuła — Dziekan z Czchowa.

Zgromadzeni licznie uczestnicy w ogrodzie plebańskim i na przyległych polach mimo niesprzyjających warunków atmosferycznych przyjmowali Komunię św. z rąk 40 diakonów. Nad sprawnym udzielaniem Komunii św. czuwał Ks. Władysław Szewczyk — Ojciec Duchowny Seminarium Duchownego w Tarnowie.

Pielgrzymi składali chętnie ofiary na potrzeby parafii. Czuwał nad tym Ks. Andrzej Kuźma — proboszcz z Bucza.

W tym czasie, kiedy odbywały się główne uroczystości w Szczepanowie w całej Diecezji głoszone kazanie na temat: „GAUDE MATER POLONIA” Po Mszy św. odczytano modlitwę do św. Stanisława ułożoną przez Biskupa Ordynariusza Jerzego Ablewicza.

ĆWICZENIA DUCHOWNE I FORMY KULTU

Tridua, rekolekcje, dni skupienia

Parafia szczepanowska na dzień 7 maja została duchowo przygotowana przez trzydniowe rekolekcje. Każdy dzień posiadał swoje hasło, do którego rekolekcjonista nawiązywał w naukach. Sam dzień głównych uroczystości poprzedziło całonocne czuwanie. Odprawione zostały uroczyste Nieszpory, następnie miała miejsce Godzina Biblijna i Droga Krzyżowa. O północy Ks. Biskup Piotr Bednarczyk, odprawił Mszę św. połączoną z procesją teoforyczną. Nad ranem wierni odmówili różaniec, a sam uroczysty dzień rozpoczęły Godzinki ku czci Najświętszej Maryi Panny.

W każdej parafii przez dwie niedziele poprzedzające Główną Uroczystość w Szczepanowie, był czytany list pasterski składający się z dwóch części i poświęcony św. Stanisławowi (zob. str. 9). W ostatnią niedzielę kwietnia została odczytana jeszcze specjalna odezwa Ks. Biskupa Ordynariusza zapowiadająca Główną Uroczystość w Szczepanowie (zob. str. 20).

W ramach Roku Stanisławowskiego na terenie każdej parafii zostały prze-

prowadzone rekolekcje i dni skupienia z uwzględnieniem poszczególnych grup parafialnych takich jak: dzieci, młodzież i starsi.

Każdy Dekanat urządzał Dekanalny Dzień Skupienia. Wzięli w nim udział przedstawiciele parafii należących do danego dekanatu. „Dekanalny Dzień Skupienia” odbywał się w parafii pod wezwaniem św. Stanisława. Jeżeli takiej parafii nie było, w innym kościele dekanatu. W Dekanalnym Dniu Skupienia brał udział w zasadzie Biskup Ordynariusz lub w jego zastępstwie Biskup Pomocniczy.

W OKTAWIE UROCZYSTOŚCI SZCZEPANOWSKICH

Oktawa obejmowała siedem dni, od 8 maja do 14 maja. Każdy dzień oktawy miał swojego opiekuna odpowiedzialnego za stronę organizacyjną. Ponadto posiadał hasło: Oto ich treść:

„*Św. Stanisław wychowawcą rodzin kapłańskich*”. W tym dniu byli obecni rodzice kapłanów i sióstr zakonnych z całej Diecezji. Opiekunem był Ks. Prałat St. Dobrzański.

„*Św. Stanisław Patron Ojczyzny*” W modlitwach za Ojczyznę wzięli udział walczący za Ojczyznę i byli więźniowie obozowi. Opiekunem był Ks. J. Marszałek.

„*Maryja Matką Świętych na polskiej ziemi*” Był to dzień Sanktuariów z całej Diecezji. Opiekunami dnia byli: Ks. Prałat Stanisław Lisowski z Nowego Sącza oraz Ks. Prałat Stanisław Wójtowicz z Bochni.

„*Św. Stanisław Patron powołań*” W tym dniu tworzyli wspólnotę modlitewną klerycy z Tuchowa, Sędziszowa, Krakowa, Częstochowy i Tarnowa. Opiekunem był Ks. Stanisław Rosa — Rektor Seminarium Duchownego w Tarnowie.

„*Św. Stanisław Patron cierpiących*” Dzień chorych i cierpiących oraz Sióstr Miłosierdzia zgromadził liczną rzeszę chorych, cierpiących i służby lekarskiej. Opiekunami byli: Ks. Prałat K. Kos — proboszcz i dziekan Tarnów Zach. oraz Ks. St. Gurgul — Rektor Kościoła pod wezw. Najśw. Serca Pana Jezusa w Tarnowie.

„*Św. Stanisław wzorem oddania się Bogu*” W tym dniu wzięło udział 500 sióstr zakonnych i około trzy tysiące młodzieży pełniącej obowiązki ministrantów, lektorów, kantorów i myślących o kapłaństwie. Opiekunami byli: Ks. Prałat Piotr Gajda — Oficjał Sądu Diecezjalnego w Tarnowie, oraz Ks. E. Rzeszuto — proboszcz parafii św. Józefa w Tarnowie.

„*Gaude, Mater Polonia*” Był to dzień zakończenia oktawy. Sumę odprawił Ks. Biskup Piotr Bednarczyk.

W dniu Uroczystości Stanisławowskich jak i w oktawie wzięło udział dużo pielgrzymek zorganizowanych, nie tylko pieszych. Ruch pielgrzymkowy przeciągnął się na cały rok. Proboszcz parafii szczepanowskiej posiada szczegółowy plan pielgrzymek zgłoszonych wcześniej. Chodzi bowiem, o należyłą obsługę duchową przybywających pielgrzymów. Pielgrzymki są pomyślane jako grupy jednorodne, a więc np. ministranci, lektorzy, maturzyści, młodzież pracująca i turyści.

Wystawy

Z okazji obchodu 900 — letniej rocznicy męczeńskiej śmierci św. Stanisława Biskupa, urządzono w Szczepanowie dwie wystawy, które mają na celu przybliżyć wiernym, zwłaszcza młodzieży z całej diecezji tarnowskiej postać tego wielkiego Patrona Polski oraz ukazać jak wielki wywarł on wpływ na nasze dzieje i kulturę.

I. Wystawa urządzona w kościele pod wezwaniem św. Stanisława (na cmentarzu) — nosi tytuł: „Święty Stanisław Szczepanowski — życie, męczeństwo, chwała”. Składają się na nią plansze ze zdjęciami i napisami, które ilustrują następujące zagadnienia:

1. Szczepanów — rodzinna wieś św. Stanisława
2. Piotrowin — wieś wskrzeszonego Piotra
3. Kraków — miesiącem pasterskiej działalności św. Stanisława
4. Skalka i Wawel — miejscem śmierci i grobu św. Stanisława
5. Asyż — miejsce kanonizacji św. Stanisława
6. Król Bolesław Śmiały — zabójca, pokutnik
7. Kult św. Stanisława w Polsce
8. Kościoły pod wezwaniem św. Stanisława w diecezji tarnowskiej
9. Św. Stanisław w najstarszych zabytkach sztuki
10. Źródła do dziejów o św. Stanisławie
11. Znaczenie św. Stanisława dla Narodu.

Ponadto w dwóch gablotkach przygotowano różne publikacje, opracowania naukowe i popularne — na temat św. Stanisława. Przez cały czas trwania wystawy, chętnych do zwiedzania oprowadzali klerycy z Seminarium Duchownego w Tarnowie, którzy specjalnie interesują się sztuką i piszą prace dyplomowe z zakresu historii sztuki kościelnej. Przygotowaniem tej wystawy zajął się Ks. Władysław Szczebak, Dyrektor Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie.

II. Wystawa w zabytkowym spichrzu, stojącym tuż obok plebanii. Całość eksponatów dzieli się na dwie części. Część parterowa składa się z dziewięciu plansz. Znajdują się na nich cytaty z literatury dotyczące św. Stanisława. Czytamy tam nazwiska takich pisarzy jak: Juliusz Słowacki, Cyprian Norwid i innych. Część górna posiada wielką ilość przepięknych dzieł sztuki ludowej z terenu całej diecezji tarnowskiej. Są to obrazy i rzeźby tzw. „świętki” licznych artystów ludowych, którzy we właściwy sobie sposób czczą swą twórczością św. Stanisława Biskupa i Męczennika.

Większość tych dzieł przedstawia właśnie sceny z życia i śmierci św. Stanisława. Są tam również kopie łaskami słynących obrazów z terenu naszej diecezji, malowane na szkłe.

Autorem pomysłu wykorzystania miejscowego spichlerza na muzeum sztuki ludowej ze szczególnym uwzględnieniem motywu religijnego o św. Stanisławie, był Ks. Biskup Piotr Bednarczyk. Sam zorganizował dostarczenie poszczególnych eksponatów, które pochodzą z odległych parafii naszej diecezji.

Czytanki

Celem zapoznania wiernych z postacią św. Stanisława przygotowano 10 czytanek majowych, które zostały wykorzystane w czasie nabożeństw majo-

wych we wszystkich parafiach Diecezji Tarnowskiej w r. 1978. Poruszały one następujące tematy:

- Św. Stanisław czcicielem Maryi* — bp. Piotr Bednarczyk
- Św. Stanisław — główny Patron Polski* — Ks. Wojciech Kania
- Czas i miejsce narodzenia św. Stanisława* — Ks. Stanisław Kądziołka
- Młodość św. Stanisława biskupa* — Ks. Stefan Gibała
- Powołanie kapłańskie św. Stanisława* — Bp Władysław Bobowski
- Św. Stanisław biskupem w Krakowie* — Ks. Józef Pamuła
- Z historii kultu św. Stanisława w parafii Szczepanowskiej* — Ks. Władysław Bielatowicz
- Cześć św. Stanisława Biskupa i Męczennika* — Ks. Kazimierz Szwarga
- Św. Stanisław — wzorem postępowania* — Ks. Jan Zachara
- Motywy ikonograficzne w kulcie św. Stanisława* — Ks. Władysław Szczepanbak

Zaplanowano i zrealizowano jeszcze dwa zestawy czytanek po 10 każdy, na miesiąc październik 1978 i miesiąc maj 1979 roku. Oto ich tytuły:

październik 1978 r.

- U Źródeł cnót Stanisława* — Bp P. Bednarczyk
- Św. Stanisław pragnie świętości* — Bp Wł. Bobowski
- Umiłowanie czystości w życiu św. Stanisława* — ks. St. Budyn
- Dobroczynność w życiu św. Stanisława* — ks. Józef Cisak
- Duch męstwa u św. Stanisława* — Bp J. Gucwa
- Miłość i prawda w życiu św. Stanisława* — ks. T. Szarwark
- Duch żarliwości* — ks. J. Chmura
- Apostolstwo Świętego Stanisława* — ks. St. Ryba
- Ofiara z życia* — ks. Fr. Klag
- Życie dla wieczności* — Ks. E. Lis

maj 1979 r.

- Królowa Męczenników — Królową św. Stanisława biskupa* — (x)
- Święty Stanisław i król Bolesław Śmiały* — Ks. E. Góra
- Skalka — miejsce męczeństwa św. Stanisława* — ks. A. Nowak i ks. M. Żurek
- Uroczyste przeniesienie relikwii św. Stanisława do Katedry Wawelskiej w Krakowie* — ks. J. Pamuła
- Kult relikwii św. Stanisława na Wawelu* — ks. S. Budyn
- Kanonizacja św. Stanisława w Asyżu* — ks. Józef Leśniowski
- Uroczystości Pokanonizacyjne w Krakowie* — ks. K. Szwarga i ks. S. Dobrzański
- Materialne pomniki czci św. Stanisława w Krakowie* — ks. W. Bielatowicz
- Następca na stolicy św. Stanisława — Papieżem* — ks. St. Urbański
- Szczepanów i Kraków — miejscem narodzenia św. Stanisława* — (x)

Przeźrocza

Przygotowano zestaw przeźroczy w liczbie 57 klatek. Przeźrocza obejmują tematy: *Szczepanów, Diecezja Tarnowska, Piotrowin, Kraków—Skalka*. Wszystkie przeźrocza posiadają objaśnienia poszczególnych obrazów związanych z życiem i śmiercią św. Stanisława.

A f i s z e

Przygotowano i rozprowadzono 460 afiszów zapowiadających główne uroczystości Stanisławowskie. Każdy z nich podał szczegółowy program centralnych uroczystości i oktawy.

P a m i ą t k i

Przygotowano 10 albumów zawierających po 40 zdjęć kolorowych — każdy. Treść jest tematycznie taka sama jak przeźroczy. Zaraz po zakończeniu oktawy wykonano również kolejnych 10 albumów zawierających 40 zdjęć związanych z przebiegiem uroczystości w Szczepanowie, dnia 7 maja br. Wszystkie albumy przygotowały Mgr Anna Pawłowska oraz Mgr Zofia Pawłowska. Nad wykonaniem czuwał Ks. Teodor Szarwark.

Wykonano również pamiątkowe medale i odlano w brązie figurę św. Stanisława według projektu Bronisława Chromego.

Dla historii samej parafii szczepanowskiej przygotowano księgę pamiątkową w której zebrano autografy ważniejszych gości biorących udział w Uroczystościach oraz zapisano ważniejsze wydarzenia z tego czasu. Rolę kronikarza parafialnego spełniał tamtejszy rodak Ks. Prałat Józef Pamuła.

Przebieg centralnych uroczystości w Szczepanowie został utrwalony na kolorowym filmie wizualno-dźwiękowym. Nad jego realizacją czuwał Ks. Teodor Szarwark.

Trwałą pamiątką Uroczystości Szczepanowskich powinien być i VII Tom Tarnowskich Studiów Teologicznych.

S z t u k i s c e n i c z n e

Przygotowano dwie sztuki sceniczne o św. Stanisławie i Bolesławie Śmiałym. Pierwsza została napisana na podstawie powieści, druga natomiast zawiera elementy poezji.

D e k o r a c j e

Ze szczególnym zainteresowaniem i uznaniem ze strony pielgrzymów spotkała się dekoracja 13 km dróg w ramach parafii szczepanowskiej. Składały się na nią 5-cio metrowej wysokości palmy w liczbie około 2000 tysięcy. Wykonane zostały z zieleni leśnej, kwiatów i wstążek. Część palm wykonali parafianie z parafii sąsiadujących ze Szczepanowem. Największą jednak ilość palm wykonali sami parafianie Szczepanowa. Czuwał nad tym tamtejszy wikariusz Ks. Franciszek Klag. Drogi dojazdowe były również ozdobione kolorowymi lampionami też w liczbie 2000 tysięcy. W przygotowanie i rozstawienie tych lampionów włożył dużo trudów tamtejszy drugi ksiądz wikariusz Ks. Władysław Gajkowski.

* * *

W czasie Głównych Uroczystości w Szczepanowie czuwali nad ruchem pieszym i kołowym specjalnie przygotowani do tego porządkowi w liczbie 100 osób. Byli to przeważnie parafianie szczepanowscy, ubrani w strój cywilny i strażacki. W czasie procesji z relikwiami szpaler ochronny tworzyli strażacy w liczbie 100 osób. Przybyli oni z okolicznych parafii w strojach strażackich. Celem usprawnienia ruchu kołowego na czas trwania uroczystości wyznaczono cztery wielkie parkingi, które pomieściły około czterech tysięcy pojazdów.

dów. Nad stroną porządkową czuwali: Ks. Prałat St. Dobrzański oraz Ks. Dyrektor Teodor Szarwark.

Sprawą odpowiedniego rozmieszczenia na podium ołtarza polowego przybyłych gości zajmował się Ks. Prałat Jan Rzepa — Kanclerz Kurii Diecezjalnej w Tarnowie.

W kuchni pracował zespół 10 sióstr zakonnych z różnych Zgromadzeń ze Siostrą Martynianą — Referentką Diecezjalną na czele. Przygotowywano posiłki dla księży i innych gości zarówno w czasie trwania głównych uroczystości jak i przez cały czas oktawy.

Nad całością sprawy przygotowania uroczystości i ich przebiegu czuwał osobiście Ks. Biskup Ordynariusz wspomagany szczególnie przez Ks. Biskupa Piotra Bednarczyka, księdza Władysława Bielatowicza i innych.

Uroczystości w Diecezji Tarnowskiej uaktywniły całą rzeszę ludzi, którzy na różne sposoby przyczynili się do wzbogacenia czci św. Stanisława w Polsce.